

1 Under hvilke omstændigheder må den ene af forældrene lovligt tage et barn med til et andet land uden samtykke fra den anden forælder?

1.1 Først henvises der til den omfattende ændring af den lovgivning, der finder anvendelse på forældre-barn-forhold i lov om ændring af loven om forældre-barn-forhold og loven om navne (*Kindschafts- und Namensrecht-Änderungsgesetz 2013*), BGBl I 2013/15), der trådte i kraft i Østrig den 1. februar 2013. Siden da har den relevante bestemmelse om bopæl været artikel 162 i den generelle civile lovbog (*Allgemeines Bürgerliches Gesetzbuch - ABGB*), selv om denne bestemmelse ikke skal ses isoleret, men i en bredere sammenhæng med andre bestemmelser i loven om forældre-barn-forhold.

1.2 En forælder kan under alle omstændigheder flytte barnet til en anden stat uden den anden forælders samtykke, hvis den forælder, der flytter barnet, for det første har fået tildelt eneforældremyndighed, for det andet i forvejen har givet den anden forælder meddelelse herom, og for det tredje, den anden forælder ikke har gjort indsigelse inden for en rimelig frist og ikke har indgivet begæring om ophævelse eller begrænsning af forældremyndighed. Hvis den anden forælder indgiver begæring til retten, skal retten afgøre, hvorvidt flytningen er lovlig. For at sikre beslutningen om skift af bopæl kan retten også nedlægge forbud mod udrejse med barnet (artikel 107, stk. 3, fjerde led, i lov om konfliktløsning (*Außerstreitgesetz – AußStrG*)).

Den anden forælder skal tage en erklæring fra den forælder, der ikke fået tildelt forældremyndigheden, vedrørende flytningen til udlandet i betragtning, hvis det ønske, der udtrykkes heri er i bedre overensstemmelse med barnets tarv.

Hvis den forælder, der har fået tildelt eneforældremyndighed over barnet, ikke har givet den anden forælder meddelelse om den planlagte flytning – han eller hun har pligt til at give meddelelse om væsentlige forhold (artikel 189, stk. 1, første led, ABGB, som under alle omstændigheder omfatter flytning til udlandet) – eller hvis han eller hun flytter til udlandet på trods af betydelig modstand fra den anden forælders side, er det alligevel (hvis den anden forælder ikke har forældremyndighed) ikke et brud på lovgivningen om forældremyndighed, jf. artikel 3 i Haagerkonventionen om børneborførelser, men kun en overtrædelse af den østrigske familielov vedrørende det interne forhold mellem forældrene, som kan have konsekvenser i henhold til familieretten (fra en simpel advarsel til ændring af forældremyndigheden).

1.3 Hvis forældrene har fælles forældremyndighed, skal de så vidt muligt udøve forældremyndigheden efter gensidig aftale (artikel 137, stk. 2, sidste led, ABGB).

Der skelnes mellem situationer, hvor barnet er flyttet til udlandet af a) den forælder, i hvis husstand barnet oftest passes, eller b) den anden forælder, i hvis husstand barnet ikke primært passes. En forælder, i hvis husstand barnet ikke primært passes, handler under alle omstændigheder ulovligt, jf. artikel 3 i Haagerkonventionen om bortførelse af børn. For så vidt angår den forælder, i hvis husstand barnet oftest passes, er den retlige situation mere kompleks: Artikel 189, stk. 1, første led, ABGB, som nævnes ovenfor, om forpligtelsen til at underrette den anden forælder om væsentlige spørgsmål finder også anvendelse i tilfælde, hvor forældrene har fælles forældremyndighed (artikel 189, stk. 5, ABGB). Hvorvidt undladelse af at give meddelelse i henhold til artikel 189, stk. 1, første led, ABGB, i sig selv er tilstrækkeligt til at udgøre en overtrædelse af lovgivningen om forældremyndighed, jf. artikel 3 i Haagerkonventionen om børneborførelser, er endnu ikke fuldt ud afklaret i henhold til den nye retssituation, for selv om der findes forskellige holdninger til spørgsmålet, er der endnu ikke fastlagt nogen retspraksis.

Erklæringen fra den forælder, i hvis husstand barnet ikke passes, skal også tages i betragtning her, hvis ønsket heri er i bedre overensstemmelse med barnets tarv. Uanset om det betegnes overtrædelse af lovgivningen om forældremyndighed i henhold til Haagerkonventionen om børneborførelser, kan undladelse af at give meddelelse udgøre adfærd i det forholdet mellem forældrene, der er i strid med østrigsk familieret, og have ovennævnte konsekvenser.

1.4 Hvis forældrene har fælles forældremyndighed, uden at det er fastslået, i hvis husstand barnet oftest skal passes, skal den anden forælders samtykke indhentes. Hvis der ikke foreligger samtykke fra den anden forælder, kan der indgives begæring om en afgørelse til den kompetente værgemålsret (*Pflegschaftsgericht*). I sin beslutning skal retten tage hensyn til såvel barnets tarv som forældrenes rettigheder til beskyttelse mod vold og til fri bevægelighed og frihed til at udøve en erhvervsmæssig aktivitet (artikel 162, stk. 3, ABGB). Men også her har begge forældre imidlertid kun ret til at repræsentere barnets interesser over for tredjemand (med hensyn til retten til at bestemme barnets bopæl), så længe forældremyndigheden ikke er blevet endeligt eller midlertidigt ophævet.

2 Under hvilke omstændigheder er samtykke fra den anden forælder nødvendigt for, at barnet må tages med til et andet land?

Under alle omstændigheder kræves den anden forælders samtykke, hvis den forælder, der flytter barnet, enten a) ikke har fået tildelt forældremyndigheden eller b) har fået tildelt forældremyndigheden, men barnet ikke oftest passes i vedkommendes husstand.

I de tilfælde, hvor a) den forælder, i hvis husstand barnet oftest passes, eller b) forælderen med eneforældremyndighed ønsker at flytte til et andet land med barnet, skal vedkommende overholde pligten til at give meddelelse herom i henhold til artikel 189, ABGB (se svaret på spørgsmål 1) og tage hensyn til holdningen hos den forælder, der har modtaget meddelelsen, hvis denne er i bedre overensstemmelse med barnets tarv.

3 Hvis den anden forælder ikke giver sit samtykke til, at barnet må tages med til et andet land, selvom om dette er nødvendigt, hvordan kan barnet da lovligt tages med til et andet land?

3.1. Hvis forældrene har fælles forældremyndighed, uden at det er bestemt, i hvis husstand barnet oftest skal passes, skal den forælder, der ønsker at flytte til udlandet uden den anden forælders samtykke, indgive en begæring til den kompetente værgemålsret. I sin beslutning om godkendelse skal statsamtet tage hensyn til såvel barnets tarv som forældrenes rettigheder til beskyttelse mod vold og til fri bevægelighed og frihed til at udøve en erhvervsmæssig aktivitet (artikel 162, stk. 3, ABGB).

3.2. Hvis den forælder, der ønsker at flytte til udlandet med barnet, slet ikke har fået tildelt forældremyndigheden, eller hvis barnet ikke oftest passes i vedkommendes husstand, kan den pågældende anmode retten om at ophæve eller begrænse den anden forælders forældremyndighed (og om overdragelse af forældremyndigheden, eventuelt delvist, til sig selv). Især som et mindre indgribende retsmiddel i forhold til ophævelse af forældremyndighed kan retten ligeledes ophæve de samtykkerettigheder og godkendelsesrettigheder, der kræves i henhold til lovgivningen, eller lade et retligt samtykke eller en retlig godkendelse træde i stedet for disse, hvis der ikke er nogen begrundelse for afslaget (artikel 181, stk. 1, ABGB).

3.3. Den forælder, der tildeles forældremyndigheden, og i hvis husstand barnet oftest passes, skal underrette den anden forælder og give ham eller hende mulighed for at fremsætte sine synspunkter (artikel 189, ABGB), men denne meddelelse og vedkommendes samtykke er ikke en forudsætning for at kunne rejse.

4 Gælder de samme regler for midlertidig fjernelse (for eksempel ferie, sundhedspleje osv.) og varig fjernelse? I givet fald fremlægges de relevante tilladelser.

Også ved midlertidig flytning ved fælles forældremyndighed skal forældrene i den udstrækning, det er hensigtsmæssigt og muligt, udøve forældremyndigheden efter gensidig aftale (artikel 137, stk. 2, sidste led, ABGB). Dokumentation for denne gensidige aftale er ikke en forudsætning for at kunne rejse.

Kravet om gensidig aftale kan imidlertid tilsidesættes helt lovligt ved f.eks. et spontant weekendbesøg hos bedsteforældre i udlandet, og hvis den anden forælder under alle omstændigheder ikke havde til hensigt at have samvær med barnet i denne periode (her ville det slet ikke være muligt at nå frem til en gensidig aftale).

Det samme gælder i tilfælde, hvor den anden forælder blot skal informeres (artikel 189, stk. 1, ABGB), men det afhænger af omstændighederne i det enkelte tilfælde (f.eks. bestemmelsesstedet samt varigheden af og formålet med rejsen), hvorvidt den midlertidige flytning skal betragtes som et væsentligt spørgsmål.

Sidste opdatering: 22/12/2018

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.